Архивный №
Опис №
Фонд №
Р-7641
21
615

Управління СБУ
до Сумської області

Регистрационное

ДЕЛО № 686

Глушко
Мария
Антоновна

Начато 25 мая 1945 г
Окончено 7 мая 1955 г

На 5 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 21
Архівна № 615

Готуючи нас до екзаменів, Надія Іванівна кожного дня проводила консультації і, як рідна мати, піклувалася за кожного окремо.

Тому й екзамени ми закінчили з добрими наслідками.

ни і напруженої роботи протягом учбового року.

Піонерське спасибі нашій дорогій вчительці!

За дорученням учнів 4-го класу „А" Сумської середньої школи № 4: **Ю. Рудняк, О. Тарасюк, В. Шкодкін, Ю. Зражевський, А. Лобченко.**

Малий фейлетон

Утрюм-Бурчеєв

Як свідчить літописець, градоначальник міста Глупова Утрюм Бурчеєв визнавав тільки прямі лінії.

Коли він, оглядаючи місто Глупів, набрів на річку, що сяяла на сонці, мальовничо звиваючись, то зацінив і запитав:

—Навіщо?

Іноді Утрюм-Бурчеєв, покликанням якого була руйнація, встромивши холодний крицевий погляд в небо, дивився на світила небесні і дивувався:

—Навіщо?

Вершиною діяльності славнозвісного градоначальника було те, що він зруйнував місто і його руїнами загатив ріку, намагаючись зламати її непокірність...

Але це було давно. Не стало багатостраждного міста Глупова, вивелись і градоначальники.

Як же здивувалися жителі Глухова, коли побачили на вулицях свого рідного міста особу „з якимсь дерев'яним лицем, яке очевидно ніколи не освітлювалося усмішкою".

Особа марширувала по прямій лінії, завівши руки за спину...

Підійшовши до першої середньої школи, дивна особа побачила, що на садибі щебечуть діти, копають землю, садять плодові дерева. Зацінило глянувши, людина з дерев'яним лицем промовила:

—Навіщо?

—Утрюм-Бурчеєв!—ахнули учні, в пам'яті яких жили образи героїв Салтикова Щедріна з „Истории одного города."

А особа круто повернула наліво кругом і пішла назад.

Другого дня директора школи викликали до прокуратури. По кабінету в формі прокурора марширував Утрюм-Бурчеєв.

—Вирвать посаджені дерева!—закричав він і повернувся на підборах. — Садибу прирізати до прокуратури!

—До школи прийшли служилі люди, поділили садибу між працівниками прокуратури, і діти були змушені вирвати дерева, вони ж любовно посаджені...

Школа протестувала, скаржилась, але районні організації були безсилі щось зробити. Слідчий прокуратури викликав директора школи і заявив: „Всі ваші заяви у нас, і якщо ви ще спробуєте скаржитися, то вам не поздоровиться".

... І не стало в Глухові ніякого суду: ні милостивого, ні немилостивого, ні скорого, ні не скорого. І полохаючи глухівців, уперто марширує по місту у формі прокурора всесильний Утрюм-Бурчеєв, який в офіційних документах ховається за прізвищем Гапієнко...

Ф. Очерет.

ПЕРЕМОЖЦІ ЗМАГАННЯ

Лебединський районний комсомолу шлях цілуша ро-

топних боївся Степан Бов-

ка (Воронезьска МТС).

ПРОПОЛОВАННЯ ПОСІВІВ

Кеївники загонів колгоспів Краснополянського ра-

йону Короткової першою в старо-вирківський район «Новий світ», Білопільського району, закінчила

та ім. Сенка боротьбу з бур'янами не розпочинали.

Прибуття в Прагу із Німеччини колишніх політичних ув'язнених

ПРАГА, 8 червня. (ТАРС). Чехословацьке радіо передає, що в Прагу прибуло біля 900 колишніх чехословацьких політичних ув'язнених, що томилися під час війни в концентраційному таборі в Бранденбурзі і в інших гітлерівських таборах. В числі прибулих 49 партизанів, 243 жінки. Повернулися також 50 залізничних робітників, насильно вивезених на примусові роботи в Німеччину. По приїзду всі репатріровані пройшли медичний огляд, після чого деякі з них були направлені в лікарні і санаторії, а іншим було дозволено повернутися додому.

Населення Праги влаштувало репатріованим гарячу зустріч.

італійських партизанів. Він нагадує, що за умовою угоди, складеної в грудні 1944 року між командуванням союзників і Комітетом Національного Визволення (військовій адміністрації союзників). Прокламація нагадує також, що строк здачі зброї партизанами минає 7 червня.

професорів і видатних громадських діячів.

* * *

5 червня населення Белграда урочисто зустрічало 21-у сербську народну дивізію югославської армії. Ця дивізія була створена в травні минулого року з окремих партизанських загонів.

За рік дивізія пройшла з боями з півдня на північ майже всю країну.

* * *

Розвідка союзників викрила в датській столиці нацистську шпигунську організацію. Проведено 500 арештів.

Редактор О. НИКОНЕНКО.

Всі аптеки Сумського обласного аптекоуправління

купують лікарські рослини:

Бруньки: березові і соснові.
Кору: крушини і дуба.
Квіти: липи, соняшника, ромашки аптечної.
Листя: беладони, кропиви, м'яти-м'ануху, трифона.
Коріння: валеріанове, алтейне і одуванчик.
Ягоди: чорниці і шипшини.
Трави: водяний перець, грицвіт, деревій, м'ята-м'ануха, полинь, тисячолистевник, чебрець, хвощ польовий.

Учителі, медпрацівники, школярі, піонери, колгоспниці, домогосподарки, робітники лісопромгоспів збирайте і здавайте аптекам лікарські рослини!

Збірщики лікарських рослин стимулюються промисловими і аптечними товарами.

Сумська облаптекоуправління.

Сумському тресту їдалень

ПОТРІБНІ

головний бухгалтер,
агроном, інженер-будівник,
старший товарознавець,
економіст, статистик.

Звертатися: м. Суми, Кооперативна вул., № 1,

Дирекція.

Сумській Облпромстрахкасі

потрібний бухгалтер.

Житлоплоща забезпечується.

Звертатись: м. Суми, вул. Кірова, 10, Оргбюро.

Промстрахкаса.

Кінотеатр ім. Шевченка
10 червня
„ПОЕДИНОК"

Кінотеатр ім. Комсомолу
в міському парку
10 червня
„Серенада солнечной долины"

Харківська спецшкола Військово-повітряних сил

ОГОЛОШУЄ

НАБІР УЧНІВ в 8-мі класи.

Приймаються юнаки народження 1929, 1930 років, що закінчили семирічку з оцінками „відмінно" і „добре".

Учні забезпечуються обмундируванням, харчуванням, а приїжджі гуртожитком. Школа готує кандидатів в льотні школи і авіаучилища.

Про умови можна довідатися в найближчому відділі наросвіти.

Адреса школи: м. Харків, Конторська вул., № 1.

ЬМ01738. Адреса редакції: м. Суми, вул. Кузнечна, 2. Телефони: загальний—86, редактора—1-60 Сумська обласна друкарня Тираж 15000 з. 1001-1

прорівку буряків на своїй трьохгектарній ділянці. Тепер вона розпочала прополювання зернових. Готуючись до підживлювання цукрових буряків, члени ланки заготовляють добрива. Дуже старанно доглядає ланка Короткової за посівами кок-сагизу. Цю культуру вже двічі прошаровано.

Л. Волохатих.

районну, вчасно організувавши прополювання зернових, вживають всіх заходів до знищення бур'янів. Перед ведуть колгоспи Славгородської та Покровської сільрад. У колгоспі „Велетень" прополено зернових 181 гектар, ім. Дімітрова — 65, ім. 8-го березня — 120, ім. Шевченка — 260 гектар.

Але в колгоспах ім. Карла Маркса, ім. Горького В колгоспах ім. Челюскінців, ім. Ворошилова (с. Пушкарне) та „Паризька комуна" на прополених площах залишають багато бур'янів. Виполені бур'яни не виносять на межники, а залишають в купах на посівах. Інспектори якості тут зовсім не виконують своїх обов'язків, і не перевіряють якості прополювання.

(Наш кор.).

боти на весняній сівбі молодіжних тракторних бригад і ланок високого врожаю. Змагаються 12 молодіжних тракторних бригад і 55 ланок високого врожаю. 7 тракторних бригад добилися добрих показників. Перше місце у змаганні посіла бригада Якова Шульги, друге місце—бригада Уляни Коротич. Відзначені успіки молодіжних тракторних бригад Варвари Вялкової (Михайлівська МТС). Серед переможців—молодіжні ланки високого врожаю Марії Кушніренко, Ганни Буряк та інші.

Якову Шульзі і Уляні Коротич вручені срібні годинники, Вірі Коротич — цінний подарунок—нагорода ЦК ВЛКСМ за успіхи у Всесоюзному соціалістичному змаганні.

На чужій землі

—Товаришу генерал-майор, завдання виконано,—чітко відрапортував капітан Колосов.

Генерал-майор з пошаною глянув на капітана, потім підвівся, вийшов із-за столу, поправив неслухняне сиве волосся, підійшов до Колосова:

—Дякую, друже,—і тепло, по-батьківському, обняв капітана і міцно поцілував.

Колосов зніяковів.

—А тепер, за рішенням штабу, вам належиться відпустка. Їдьте на батьківщину. Відпочивайте. Провідайте дружину,—сказав генерал.

Колосов розгубився. Вістка про відпустку схвилювала його:

—Моя дружина на фронті,—тихо промовив він.

І відчув, що його щоки відразу запалали. Так, Віра була на фронті.

—На фронті? Ну, нічого! Рідних провідаєте. А на якому фронті?—запитав генерал.

—На нашому, в одній частині зі мною.

—Ще краще! Поїдете разом.

—Щире спасибі, товаришу генерал-майор!

— Щасливого путі! — генерал дружньо потис офіцерові руку.

Не гаючи часу, Колосов виїхав у свою частину, щоб скоріше поділитися радістю з Вірою.

Шлях з Берліна в невеличке німецьке містечко завалений розбитими фашистськими „тиграми", „пантерами", самохідними гарматами, навколо ціле кладовище обгорілих автомашин. Всюди сліди недавніх запеклих боїв.

Учора гітлерівці капітулювали. Прийшов довгождений час перемоги. Буяла весна. З полів долітав хвилюючий аромат свіжості весняних квітів. Наче з батьківщини вітер ніс ці пахощі. І в серці капітана Колосова теж весна. Він любить палко, глибоко. Віра Весніна—снайпер з його частини, ця скромна, серйозна дівчина, любила його ніжно. Хоч про це дізнався він тільки тепер. А почуття свої носив в серці давно, ще до війни.

Віра тоді працювала старшим хіміком заводу. А він, Олексій Колосов, був інженером.

Коли почалася війна, інженер Колосов виїхав на фронт. А хімік Весніна залишилася на заводі.

Це було в 1941 році...

А зараз 1945...

Віра Весніна була на фронті. Як сталося, що вона потрапила в частину, де служив капітан Колосов, ніхто не знав. А дівчина сама не розповідала. Знали лише, що вона закінчила школу снайперів. Майстерно володіла цією справою. Не один десяток знищених фріців мала на своєму рахунковi.

Коли Олексій, здивований, радий і щасливий, вперше зустрів її в штабній землянці, Віра весело посміхнулася, блиснувши рядком рівних зубів, і просто, але щиро сказала, міцно потиснувши Колосову обидві руки:

—От і зустрілися.

* * *

Їхали перелісками.

Шофер подав довгий сигнал. За ним пролунав ще. Капітан глянув на шлях.

—Що за химера? Стоїть і не чує!—лаявся шофер.

Серед шляху стояла дитяча коляска, а біля неї — жінка. Вона, наче не чула настирливого сигналу шофера, схилилася над коляскою.

—Минай!—наказав Колосов.

Машина загальмувала і порівнялася з коляскою. Раптом розбите скло кабіни вдарило в обличчя Колосова. По машині стріляли. Але хто, звідки? Били з автоматів, певно, з кущів.

Машина мчала під укіс просто у протитанковий рів, що простягся понад шляхом.

Шофер вже не міг справитися з нею. Пошкоджене стерно здало.

—Безглузда смерть... Кінець,—опекла думка капітана.

Його сильно вдарило... Коли відкрив очі, довго силував себе пригадати, де він і що сталося. Бачив незнайомих військових. Це були свої, не німці. Страшенно боліло обличчя, голова і плече. Машина лежала геть далі. Шофера не видно.

—Ви живі товаришу капітан? Зараз ми вас—в госпіталь,—сказав якийсь військовий і гукнув:

—Хлопці, допоможіть капітанові!

Розіславши плащ-палатку, три червоноармійці автоматники обережно поклали на неї Колосова і понесли на гору, де стояла їхня машина. Біля неї було ще троє автоматників і якісь цивільні люди.

—А шофер де? — запитав Колосов.

—Тут, він важко поранений.

— Ах, капітан, капітан! Хіба можна так необережно і майже беззбройним їздити шляхами Німеччини? Це вам не Ленінградське шосе. Тут дивись та й дивись. От, бачите, ця „мирна" фрау з невинною дитячою колясочкою наробила вам скільки неприємностей.

—Яка фрау?—не розуміючи, запитав капітан.

Он та фашистська гадина!—вже роздратовано крикнув військовий в бік одягнутого в жіноче вбрання гітлерівця. Ось вони недобиті фашистські перевертні.

—Мені треба в Н-ську частину,—наче про себе сказав Колосов.

—Ми вас відвеземо в госпіталь, а в частину сповістимо про аварію.

* * *

Колосов за кілька днів перебування в госпіталі відчув себе краще. Коли біль вгамувалася, він замислився.. Як хотілося, щоб зараз, отут, з ним була Віра. Чи ж знає вона про аварію?

І капітан знову поринув у спогади..

—Капітан Колосов, до вас прийшли,—почув він голос медсестри.

На порозі палати стояла Віра Весніна з букетом ніжних свіжих фіалок. Очі її були теж, як фіалки. Але в них застигла тривога за друга, за любиму людину.

—Приїхала? Спасибі!

* * *

Поїзд залишив останню станцію на кордоні Німеччини. Він мчав туди, де червоними рубінами горіли кремлівські зірки любимої Москви. В купе зібралися військові. Тут були Віра Весніна і Олексій Колосов. Він одужав, але великий шрам залишився на обличчі, нагадуючи про німецьку дитячу коляску...

Жартували, згадували про недавні бойові діла.

—Чим це вас так? — запитав майор у капітана, вказуючи на шрам.

—Одна фрау поцілувала,—жартуючи, відповів він.

І розповів про випадок, що з ним трапився.

—Звірюки. Хапаються за соломину. Ні, коли „тигри" та „пантери" не врятували, то на дитячих колясках далеко не поїдеш...,—зробив висновок літній червоноармієць.

* * *

Ось поїзд вже на рідній землі. Щасливі Олексій і Віра стояли біля відкритого вікна вагону, дивилися з замиранням серця на все близьке, знайоме, дороге...

Навколо цвів травень.

В. Хмарина.

ПРОТОКОЛ ДОПРОСА.

1945 г. Июля 25 дня. Я начальник Кролевецкого р.о. НКВД капитан гв. Безпалов допросил в качестве Репатриата.

Фамилия Глушко имя Мария отчество Антоновна

Дата рождения 1925 место рождения Х. Лапшин. Кролевецкого р-на

место жительства Х. Лапшин. Кролевецкого р-на нац. Украин. подд. СССР.

Партийность б/п. образование грамотная расп. нет

Род занятий Чернорабочая Соцпроисхождение

Социальное положение: род занятий и имущественное положение из

до революции крестьян середняков.

После революции колхозников.

Состав семьи: Отец. Антон Юдович. х. Лапшины, Мать Анна. работает в колхозе. братья. Федосий Антонович, Василий Антонович, Иван Антонович находящийся в красной армии.

Каким репрессиям подвергался и за что Неподвергалась.

До революции Неподвергалась.

После революции Не подвергалась.

Какие имеет награды Наград не имею.

Категория воинского учета Н/ Военнобязанный.

Служба в Красной армии Не служила.

Участие в бандах, К-Р, организаций и восстаний Неучаствовала.

Вопрос скажите где Вы проживали и кем работали в период оккупации?

Ответ. В период Немецкой окупации проживала. х. Лапшин Ленинского с/та Кролевецкого р-на. работала в общине на рядовых работах. На этой работе я работала и доначала отечественной войны.

Вопрос скажите когда и при каких обстоятельствах Вы угнаны в Немецкое рабство?

Ответ. В 1943 г. Мая 3 дня - на квартиру ко мне пришел старшина Лысенко.

Глушко

Совместно с полицейским арестовали и направили в сел. Ленинское в сапровожде полицейских, а на второй день отправили в гар. Канапой где погрузили в эшелон и под охраной направили в Германию. Совместно самой были наставно ушаны Глушко Надежда, Кривенко Параска. Городицкая Мария. ур. х. Лапшина.

Вопрос. Куда вы прибыли и кем работали в Германии.
Ответ. Привезли нас в гар. Ену. На распредел. пункт и на второй день нас распределили по хозяевам. Я попала на работу в город. Айзенберг к владельцу Баум работала по сельскому хозяйству. Сосиной работал. француз.
Вопрос скажите какие части Вас освободили.
Ответ. В апреле 1945 г. мы были освобождены восклицами союзников, а потом нас направили в гар. Чемлиц к частям и командовано красной арсенал через 2 дня направили нас в гар. Маствинъ на проверочный пункт и после проверки меня направили по месту жительства.

Вопрос скажите когда вы и за что были заарестованы полицией
Ответ. Полиция меня незаарестовала и никогда не вызывала.

Глушко

Допросил [illegible]

Усер Характеристика 3 2

Сумская обл. Глушко Мария Антоновна 1925 г

Кролевецкий р-н рождения уроженка х. Латишин Ленин-

с Ленинское ского с/совета, Кролевецкого р-на, украин-

25 июля 45 г ка, беспартийная, по соцпроисхожде-

№ 5/6 нию с крестьян середняков-колхозников,

образование 5 кл. неполно средней школы,

не судимая, до начала отечественной войны

работала в к-зе Чер-полисся на рядовых робо-

тах. Из ее родственников раскулачених

судимых не имеется

Дядько Лисенко Яков Фед. был во время

оккупаций старшиной общины и убежал

с немцами. отец Глушко Антон Юдович

работает в к-зе Чер-полисся к роботе

относится добросовестно.
брат Глушко Иван Антонович призван в РККА в 1944 г
Глушко М.А насильно угнана в германию,
в настоящее время работает в к-зе чер-полисся
на рядовых работах

Пред с/совета [signature]
Секретарь Болов [signature]

34

ОПРАВКА

Компрматериалов на гр. Глушко Мария Антоновна рождения 1925 года, уроженца х Лапшин Ленинского с/с Кромецкого р-на Кромецкое РО НКВД и НКГБ не располагает.

НАЧ. КРОМЕЗЕЦКОГО РО НКВД
КАПИТАН /БЕЗПАЛОВ/

НАЧ. КРОМЕЗЕЦКОГО РО НКГБ
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ /БЕЛОЗЕРЦЕВ/

4 5

Заключение

«7» сентября — 1940 г. гор. Прочепец Сумской области/

Из материалов Проверочно-фильтрационного дела видно, что Глушко Мария Антоновна при проверке компрометериалов не поступило

Считать проверенным.

Предс. фильтр. комиссии: /Безпалов/

Члены комиссии: /Недоверцев/ /Антуненко/

...ное № 686

...мотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде как наход. в американской зоне

с отражением на оперативно-справочном учете.

Пересмотрел К-н (Ройченко)

...сны:

Начальник отделения

Нач. 2 отд. УКГБ при УССР по Сумской обл. (Кезиков)

под-к

«1» мая 1955 г.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В д[illegible] пронумеровано 5 аркушів

п'ять

«4» 01 1993 р.

Посада архів. 1 кат.

Підпис [illegible]

Перевірено 22.09.2026 [illegible]

Арт 1-С-3803-1